

यताः रयिः । सचतान्नः शचीपतिः” इति । योयं ‘मृत्युः’,
 सोयम् ‘अपैतु’, ‘अमृतं’ मरणराहित्यं, ‘नः’ अस्मान्, प्रति
 ‘आगन्’ आगच्छतु । ‘वैवस्वतः’, ‘अस्माकं’ ‘अभयं कृणोतु’ म-
 रणभीतिराहित्यं करोतु । किञ्च यथा ‘वनस्पतेः’, पक्षं
 ‘पर्णं’, अयत्नेनैव पतति तथा ‘रयिः’ धनं, ‘नोभि’ अस्मान-
 भिलक्ष्य, ‘शीयतां’ पततु, स्वयमेवागच्छत्वित्यर्थः । अपि च
 ‘शचीपतिः’ इन्द्रः, ‘नः’ अस्मान्, ‘सचतां’ समवेतु ॥

(१६) अथ दक्षिणाग्नौ होममन्त्रमाह । “परं मृत्यो अनु-
 परेहि पन्थाम् । यस्ते स्व इतरो देवयानात् । चक्षुष्मते शृ-
 ण्वते ते ब्रवीमि । मा नः प्रजाः रीरिषो मोत वीरान्” इति ।
 हे ‘मृत्यो’, ‘परं पन्थां’ अस्मान्मार्गादन्यं मार्गं, ‘अनुप-
 रेहि’ क्रमेण पुनरावृत्तिरहितो गच्छेत्, ‘देवयानात्’ स्वर्ग-
 लोकमार्गात्, ‘इतरः’, यो मार्गस्तम्, ‘अनुपरेहि’, इति
 पूर्वचान्वयः । ‘चक्षुष्मते’ अस्मास्वनुग्रहकारिदृष्टियुक्ताय, ‘शृण्वते’
 अस्माद्विज्ञापनमादरेण स्वीकुर्वते, ‘ते’ तुभ्यम्, इदं ‘ब्रवीमि’ ।
 ‘मा’ मां, ‘नः’ अस्माकं, ‘प्रजां’ पुत्रादिकां, ‘मा रीरिषः’
 माहिंसीः, ‘उत’ अपि च, ‘वीरान्’ मृत्यानपि, ‘मा री-
 रिषः’ ॥

(१७) अथाहवनीये होममन्त्रमाह । “इदमु नु श्रेयोवसान-
 मागन्म । यज्ञोजिद्धनजिदश्वजिद्यत् । पर्णं वनस्पतेरिव । अभि
 नः शीयताः रयिः । सचतान्नः शचीपतिः” ॥ ५ ॥ इति ।
 ‘यत्’ यागगृहं, गोधनाश्वजयकारणं ‘इदमु’ इदमेव, ‘श्रेयः’